

Äänekosken kaupunki / Kulttuuri- ja liikuntatoimi

Osavuosisikatsaus 2/2026

Koko toimialan tavoitteita ohjaavat vuoteen 2028 asti kulttuuri- ja liikuntaohjelman neljä kärkitavoitetta, jotka ovat: 1. Kulttuuri- ja liikuntatoimi terveellisten, turvallisten ja viihtyisän elinympäristön, elävän keskustan ja aktiivisten kylien kehittäjänä, 2. Kulttuuri ja liikuntatoimi monipuolisten harrastus- kulttuuri- ja tapahtumatoiminnan vahvistajana, 3. Kulttuuri- ja liikuntatoimi elinikäisen kehittymisen, osallisuuden ja yhteisöllisyyden rakentajana sekä 4. Kulttuuri- ja liikuntatoimi kulttuuri- ja liikuntatilojen ja alueiden kehittäjänä. Toimiala edistää vuosittain talousarvionsa puitteissa kulttuuri- ja liikuntaohjelman kärkitavoitteiden toimenpiteitä niiltä osin, kuin ne ovat kesken tai jatkuvaa toimintaa. Kulttuuri- ja liikuntatoimella on talousarvioon määriteltä lisäksi tulosaluekohtaisia tavoitteita, jotka täydentävät kulttuuri- ja liikuntaohjelman tavoitteita. Tavoitteet on johdettu Tea-viisari kyselyn pohjalta.

Kulttuuri- ja liikuntatoimen toiminta on toteutunut suunnitellusti toisen kvartaalin aikana, eikä merkittäviä riskitekijöitä ole ollut. Normaalin toiminnan lisäksi tulosalueita työllistivät merkittävästi investoinnit sekä rekrytoinnit. Tarkastelujaksolla jatkettiin toimialan vuoden 2026 investointeja: Suolahden uimahallin käyttöönottoa ja kalustamista, Äänemäen juoksuportaiden toteutusta, Koiviston koulun piha-alueen loppuunsaattamista liikuntapaikkojen osalta, Rantapuiston ulkokuntosalin kilpailuttamista, pääkirjaston omatoimijärjestelmän kilpailuttamista, kulttuurihistoriallisen museon investointia ja näyttelyn rakentamisen aloitusta sekä uimahallin kassa- ja kulunvalvontajärjestelmän hankintaa. Toimialalla toteutettiin useita vakinaisen henkilökunnan rekrytointia henkilöstösuunnitelman mukaisesti: musiikkiopiston laaja-alainen musiikkioppilaitoksen opettaja, liikuntapalveluissa kaksi uinninvalvoja-uimaopettajaa sekä avattiin haku museo-amanuenssille ja -assistentille. Tarkastelujakson aikana rekrytoitiin myös kirjastotoimenjohtaja, joka aloittaa virassaan 3.8.2026 alkaen.

Kulttuuritoimi

Lasten ja nuorten kulttuuritoiminnassa toteutetaan tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, ikätason huomioivaa kulttuurikasvatusta päiväkodeissa, esiopetuksessa sekä perusopetuksessa. Toisen kvartaalin aikana ei toteutettu päiväkodeissa kulttuurikasvatustoimintaa, mutta avoimen päiväkodin Wappu Pomppula järjestettiin kulttuuri- ja liikuntasisällöin 24.4. Tapahtuma keräsi 52 osallistujaa. Perusopetuksen puolella toteutettiin kolmosluokkalaisten Ilmaisupolku, jonka sisällönä oli tänä vuonna tanssitaide. Työpajoja järjestettiin yhteensä 11 ja niihin osallistui 222 kolmosluokkalaista.

Lastenkulttuurin osalta kevätkausi huipentui Lasten kulttuuripäivien ja Äksön -tapahtuman järjestämiseen 2.-6.6. Lasten kulttuuripäivien ensimmäiset päivät kierrettiin Teatteri IloSeOn Puunhaltija -teoksen kanssa eri puolilla Äänekoskea (Hietama, Konginkangas, Suolahti, Sumiainen ja Koivisto). Kiertue keräsi yleisöä yhteensä 166 katsojaa. Lasten kulttuuripäivien perjantai-aamun aamupala ja TaidePilon robotin rakennustalkoot työpaja keräsivät Painotalolle yhteensä 104 osallistujaa ja illan Tanssiva Muumilaakso teos yhteensä 108 katsojaa. Äksönissä kävi tänä vuonna (erittäin sateisesta kelistä huolimatta) noin 500 henkilöä.

Kulttuuritoimi tukee kulttuurilähetteellä esimerkiksi terveydellisten, sosiaalisten ja taloudellisten syiden vuoksi heikommassa asemassa olevia lapsia, nuoria ja perheitä kulttuurin harrastustoiminnassa. Kulttuuriläheteitä myönnettiin toisen kvartaalin aikana yhteensä 10 kpl.

Nuorten kulttuuritoiminnassa tehtiin yhteistyötä katukulttuuriyhdistys TUFF ry:n kanssa, kun yhdeksättätoista kertaa järjestetty kansainvälinen breakdance tapahtuma The Payback Jam tanssittiin Painotalon Mikkosalissa 27.6. Tapahtumaan osallistui 80 henkilöä.

Työikäisille suunnatun kulttuuritoiminnan tavoitteena on järjestää työikäisille laadukasta, monipuolista ja saavutettavaa esittävän taiteen tarjontaa sekä kevät- että syyskaudelle (kausiohjelma). Kausiohjelman konsertteja järjestettiin Kulttuurikeskus Painotalolla toisen kvartaalin aikana 1 kpl ja konserttiin osallistui yhteensä 127 henkilöä.

Kulttuuritoimi pyrkii lisäämään ikääntyneiden kulttuuritoimintaa muun muassa kohdentamalla kulttuuripalveluja (kulttuuritoimen kausiohjelman sisällöt) liikuntapalveluiden seniorikortin ostaneille, huomioimalla palveluasumisen yksiköissä asuvat ikäihmiset esimerkiksi viemällä yksiköihin taidesisältöjä (mm. konsertteja) sekä järjestämällä matalan kynnyksen kulttuurihyvinvointipalveluja. Seniorikorttia käytettiin kulttuuritoimen kausiohjelman konsertteihin yhteensä kertaa 70 kertaa. Veteraanipäivän juhla järjestettiin 27.4. yhteistyössä veteraanijärjestöjen ja seurakunnan kanssa ja tapahtumaan osallistui 40 henkilöä. Kaatuneiden muistopäivän seppeleen laskuun osallistui yhteensä 50 henkilöä.

Hyvinvointia ja terveyttä edistävän kulttuuritoiminnan osalta kulttuuritoimi tuottaa osallisuutta edistäviä sisältöjä, kuten ilmiökahvit ja kulttuurifoorumit. Toisen kvartaalin aikana ei tuotettu sisältöjä tähän liittyen.

Taidemuseossa jatkui toisen kvartaalin aikana *Tilassa aika, valo ja muisti - Veera Ruuth* -näyttely 19.4.2026 saakka. Keraamikko Maisa Jokipii -retrospektiivi puolestaan avautui 10.6.2026 alkaen. Toisen kvartaalin aikana museossa vieraili 364 kävijää. Näyttelytoiminnan lisäksi järjestettiin muun muassa taiteilijatapaaminen, taiteen lukupiiri sekä kaksi kulttuurikävelyä. Eri tapahtumiin osallistui yhteensä 57 kävijää. Lisäksi museolla vieraili muun muassa lukion kuvisryhmiä, POKEn opiskelijaryhmiä, päiväkotiryhmä, kuvataidekoulun syventävien ryhmä, tyhy- ja eläkeläisryhmiä ja maahanmuuttajaryhmä.

Liikuntapalvelut

Suolahden uimahalli saatiin tekniikan osalta käyttökuntoon toisen kvartaalin aikana. Tarkastelujakson aikana Suolahden uimahallissa vieraili 549 koululaista, joiden avulla testattiin uusien järjestelmien toimivuutta nk. rasiustestein. Vaikkei uimahallia vielä avattu yleisölle, työllisti se, ja kassa- ja kulunvalvontajärjestelmän muutosvalmistelu, jo merkittävästi liikuntapalveluita. Kohteessa tehtiin tarkastelujakson aikana muun muassa useita toiminnallisuuteen liittyviä viimeistelyjä ja kalustuksia. Lisäksi Suolahden uimahallin kuntosali siirtyi takaisin uimahallin alakertaan Alkulan väistötiloista, ja avattiin yleisölle 12.6.2026 alkaen.

Kevään aikana suoritettiin Äänekosken molemmissa uimahallissa 6-luokkalaisten uimataitotestit hyväksymisprosentin ollessa 88 % testin osallistuneista. Kansallinen tavoite on 85 % kaikista kunnan 6-luokkalaista. Äänekosken koulut ovat mukana valtakunnallisessa uimataitoa kartoittavassa tutkimuksessa, jonka tutkimustuloksista saadaan tietoa loppusyksyn 2026 aikana. Kesäkuussa VesiVelhossa järjestettiin myös avoimia uimakouluja: 2 alkeisryhmää ja 1 jatkoryhmä, joihin osallistui 34 eri lasta. Opetuspuolen kanssa tehtiin yhteistyötä syksyllä käynnistyvän Uimataitohankkeen suunnittelun osalta. VesiVelhon allastekniikkaan tehtiin kesähuolloissa kesä-heinäkuussa laaja, 10 vuoden välein toteutettava määräaikaishuolto, jossa vaihdettiin kaikkien vesikiertojen suodatinmassat (kvartsihiekkä ja aktiivihieki 20 tn). Tällä toimenpiteellä ylläpidetään allasveden hyvää laatua.

Vastasaunat ja työttömien ilmaisuinnit jatkuivat VesiVelhossa kerran kuukaudessa. Kumpikaan toiminnoista ei ole kerännyt kuin tusinan verran etuuden käyttäjiä. Myös viikoittaiset vesijumpat toimivat toukokuun puoleen väliin saakka. Koko kevään aikana toteutettiin 55

vesijumppatuokiota, joissa kävi 1066 jumppaajaa. Näiden lisäksi oli myös Ilona ry:n kanssa yhdessä toteutettava vesijumpparyhmä, joka kokoontui 21 kertaa (240 kävijää). Toukokuussa pidettiin myös maratonin mittainen Vesijumpparalli-tapahtuma (44 osallistujaa).

Erityisryhmien ja terveysliikunnan talviliikuntakausi vaihtui kesäkaudeksi 11.5. alkaen. Erityisryhmien keväällä toteutuneita ryhmiä oli 24, niissä kävi 271 eri asiakasta, joille kertyi 2791 käyntikertaa. Läheteiden määrä hyvinvointialueelta aikaisempiin vuosiin verrattuna on edelleen hyvin alhainen niin erityisryhmiin kuin liikuntaneuvontaankin. Liikuntapalvelut on rakentanut korvaavia palvelupolkuja ja verkostoitumista, laajentamalla ulkoiluystävällisyyttä, koiraulkoiluystävällisyyttä sekä vertaisohjaajatoimintaa. Ohjaajien toteuttaman Ikäinstituutin Veturi-ohjelman mukaiseen kuntosalin vertaisohjaajakoulutukseen (20h) osallistui kesän kynnyksellä 8 uutta vapaaehtoista. Älyä liikkuu -terveysliikuntahankkeessa, yksilöasiakkaiden liikuntaneuvonta jatkui tasaiseen tahtiin, ryhmätoimintaa toteutettiin matalalla kynnyksellä 8 ryhmässä, joissa kävi 62 kävijää, heille kertyi käyntimääriä 459. Kesäryhmiä toteutettiin erityisryhmissä ja terveysliikunnassa neljässä eri taajamassa ajalla 11.5.-17.6.2026 yhteensä 13. Ryhmiin osallistui viikoittain noin sata kävijää.

Ulkoliikuntapaikoilla ei talvilajeja päässyt enää harrastamaan toisella kvartaalilla, sillä kevät eteni vauhdilla. Jalkapallon tekonurmikausi päästiin vähälumisen talven jälkeen aloittamaan jo 19.3., Liikuntapuiston päänurmen käyttö alkoi aika lailla normaaliaikataulussa 16.5. Myös muut kesäliikuntapaikat, kuten rantalentopallokentät, yleisurheilukentät, monitoimiareenat, hiekkakentät ja kuntoradat saatiin tänä keväänä aikaisin käyttöön.

Kesäkentille on Liikuntapuistossa otteluvarauksia ja yleisurheilukilpailuja lähes joka päivälle, usein jopa päällekkäin. Myös Suolahden urheilukentällä pelataan junioriotteluita ja pidetään viikoittaisia lasten yleisurheilukilpailuita. Liikuntapuistossa runsas ottelutoiminta haastaa oheistilat: niiden riittävyys, mitoitus ja toiminnallisuus kaipaasi päivitystä, sillä varsinkin pukukäyttilä ja wc-tilat sekä kioskitoiminnot ruuhkautuvat yhtäaikaan suuremmissa tapahtumissa. Kvartaalin suurin tapahtuma Liikuntapuistossa oli kaksipäiväinen yli 600 juniorijalkapalloilijaa kerännyt Timantturnaus. Koripallon loppuottelut keräsivät lehterit täyteen yleisöä Liikuntatalolla.

Talvikauden sisäliikuntakausi päättyi 24.5. ja kesäkausi käynnistyi 1.6. alkaen. Sisäliikuntapaikoilla käyttö väheni sisäpallolukauden ja kouluvuoden päättyessä. Palloilulajeissa tuli runsaasti menestystä, sillä miesten koripallossa Kipinä Basket varmisti sarjanousun Korisliigaan, Huiman miesten koripallo säilytti paikkansa 1A-sarjassa, Urhon miesten jääkiekko nousi Suomi-sarjaan, Urhon miesten salibandy pelaa ensi kaudella nousun myötä Sisä-Suomen 2-sarjassa ja naisten koripallo 1-divisioonassa. Tähän lisättynä HuimaUrho miesten jalkapallon Kakkoseen noussut joukkue aloitti alkukautensa kvartaalin aikana vahvasti.

Kesäkuun 2. päivänä otettiin käyttöön Äänekosken kaupungin ja ÄKI Disc Golfin yhteistyönä valmistunut Suojarinteen täysimittainen 18-väyläinen frisbeegolfrata ja -keskus (Suojarinne 8). Rata on muunneltavissa laajemmaksi kokonaisuudeksi Kulta- ja Hopea -layoutiensa vuoksi. Toiminnasta kentällä vastaa ÄKI DG. Rata on ollut hyvin suosittu avajaisista lähtien ja vastaa hyvin käyttäjien tarpeisiin luonnonkauniilla paikalla.

Yhdistyksille pidettiin kesäkuussa kaksi palaveria liittyen talvikauden 2026-2027 vakiovuorojakoihin, koska sarjanousut vaikuttivat seurojen salitarpeisiin ja liittojen puolelta tuleviin olosuhdevaatimuksiin.

Ala-Keiteleen Musiikkiopisto

Huhtikuussa AKMO teki kouluvierailuja Koiviston ja Laukaan kouluille. KYC:n uusissa tiloissa pidettiin lauantaina 11.4. AKMO:n ”Avoimet ovet” -tapahtuma, jossa pystyi mm. tutustumaan musiikkiopiston tiloihin ja opettajiin, kokeilla soittimia, ilmoittautua oppilaaksi ja kuunnella

musiikkia kahvin lomassa. Hakuaikaan musiikkiopistoon ilmoittautui koko toimialueelta 53 oppilaaksi haluavaa. Keväällä pidettiin kaupungintalon valtuustosalissa kaksi syventävien opintojen loppukonserttia, jotka tavoittivat liki 130 kuulijaa. AKMO oli mukana myös Koulunmäen yhtenäiskoulun ”Kevättempauksessa”, joka oli kodin ja koulun yhteinen iltatapahtuma. Kevään lopulla laulajilla oli bändi kanssa ”Jäätelökesä-AKMO goes Maarit” -konsertti Mikkosalissa. AKMO:n oppilaita oli mukana esiintymässä myös Sumiaisten kirkkopyhässä. Lukuvuosi päättyi musamajojen kuninkaallisiin kevätjuhliin sekä instrumenttioppilaiden osalta kevätconsertteihin Laukaassa ja Äänekoskella.

Kirjastotoimi

Maxim Fedorovin kirjailijavierailu järjestettiin huhtikuussa kaupungintalon valtuustosalissa, joka keräsi 114 osallistujaa. Lisäksi kirjastoissa tapahtui muun toiminnan ohella muun muassa Sinfonia on the Move Jyväskylä Sinfonian jousiduo pääkirjastossa, Mangatapahtuma yhdessä nuorisotoimen kanssa (piirtopaja, amigurumeita, hamahelmiä, pinssejä, vinkkausseinä, tietovisa), Pääkirjastossa toteutettiin myös kirjastokonsertti Roosa Vuorela & Hele-duo sekä KirjastoÄksön (kirjakaaraoke, pinssipaja) Äänekoski Äksönin yhteydessä 6.6.2026.

Päivitetty Äänekosken kaupungin kulttuuri- ja liikuntaohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 4.5.2026 § 37. Kulttuuri- ja liikuntaohjelman toteutus on edennyt hyvin tarkastelujakson aikana. Ohjelman kautta tuetaan kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia ja aktiivista harrastustoimintaa, ennaltaehkäistään syrjäytymistä ja mielenterveyteen liittyviä haasteita sekä edistään yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja tasa-arvoa kuntalaisten välillä. Laadukkaat ja monipuoliset kulttuuri- ja liikuntapalvelut lisäävät kaupungin tunnettuutta ja vahvistavat Äänekosken positiivista imagoa houkutellessaan osaltaan uusia asukkaita kaupunkiin. Merkittävimpiä toteutumia raportointijaksolla ovat edellä kuvattujen toimintojen lisäksi muun muassa erityisliikuntapalvelujen järjestämät ulkoilu-/koiraulkoiluystävälliset koulutukset ja vertaisohjaajakoulutus, joiden myötä valmistui seitsemän uutta henkilöä. Monipuolista yhteistyötä on toteutettu kulttuuri- ja liikunta-alalla toimivien yhdistysten, yhteisöjen ja yksityisten kanssa mm. tarkastelujakson aikana on järjestetty liikuntafoorumi ja talvikauden vuorajakopalavereita.

Tuloskortti 2/2026

Kulttuuri ja liikunta

Vuosi	2026	Toteutuma	Toteutuma	Selite
Tuloskortti	Tavoitetaso	31.3.2026	30.6.2026	poikkeamasta
Hyvä elämä				
Meillä asuu Suomen tyytyväisimmät ihmiset				
Vahvistamme monipuolista harrastus-, kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa				
Uimahallien kävijämäärät	75000	24647	39716	Tavoitetaso täyttyy
Seniorikorttien määrä	500	312	467	Tavoitetaso täyttyy
Musiikkiopiston oppilasmäärä	350	379	372	Tavoitetaso täyttyy
Liikuntatilojen käyttövuorojen määrä (sisä- ja ulkotilat)	5000	3423	5938	Tavoitetaso täyttyy
Kulttuuritilojen käyttövuorojen määrä	1000	330	517	Tavoitetaso täyttyy
Kulttuuritilojen ja tapahtumien kävijämäärät	18000	6719	13381	Tavoitetaso täyttyy
Kulttuuritapahtumien määrä	100	22	91	Tavoitetaso ylittyy
Kirjastojen lainausten määrä	225000	60073	114 208	Tavoitetaso täyttyy
Kirjastojen kävijämäärä	120000	62630	120 001	Tavoitetaso ylittyy
Juniorikorttien määrä	150	48	73	Tavoitetaso täyttyy
Erytisliikunnan ryhmien määrä	50	20	32	Tavoitetaso täyttyy
Erytisliikunnan ryhmien käyntikertojen määrä	6000	1759	1341	Tavoitetaso täyttyy